

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Національна академія правових наук України

**ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО В СИСТЕМІ
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ:
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ**

Матеріали «круглого столу»

(Харків, 4 грудня 2015 року)

За загальною редакцією *А. П. Гетьмана*

Харків
«Право»
2015

УДК 349.6
ББК 67.307
Е45

*За зміст та якість матеріалів
відповідальність несуть автори публікацій*

Екологічне право в системі міждисциплінарних зв'язків: методологічні засади : матеріали «круглого столу» (Харків, 4 груд. 2015 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Право, 2015. – 344 с.

ISBN 978-966-458-918-2

Збірник містить тези наукових доповідей учасників «круглого столу», що відбувся у м. Харкові 4 грудня 2015 р.

Розраховане на науковців, фахівців у галузі права, студентів юридичних вищих навчальних закладів та всіх, хто цікавиться питаннями екологічного, земельного та аграрного права України.

УДК 349.6
ББК 67.307

ISBN 978-966-458-918-2

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

© Оформлення. Видавництво «Право», 2015

сфери суспільного життя, що покликані обмежити небезпечні для людства види діяльності. Цілком очевидним є той факт, що подальші наукові дослідження проблем біобезпеки матимуть міжгалузевий характер та базуватимуться на правовій основі.

Савчук Олена Олександрівна
кандидат юридичних наук

ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ПРОЦЕДУРНИХ ЛІСОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

Підставами виникнення, припинення та трансформації правовідносин (або «юридичними фактами») визнаються обставини реального життя, з якими норми права пов'язують встановлення, зміну чи припинення правовідносин.

Виникнення, зміна та припинення процедурних правовідносин у лісовому законодавстві, у свою чергу, зумовлені певними подіями і діями, життєвими обставинами, фактами дійсності, з якими закон пов'язує настання юридичних наслідків.

Існує декілька визначень поняття «юридичні факти, зокрема, їх визначають як: 1) обставини, що несуть в собі інформацію про стан суспільних відносин, які входять до предмета правового регулювання, причому лише такі обставини, що прямо чи опосередковано зачіпають права та інтереси особи, суспільства, держави та соціально-публічних утворень; 2) різні фактичні обставини, які мають правове значення, наприклад, елементи фактичного складу, фактичного комплексу; 3) ті факти, які тягнуть за собою правові наслідки, конкретизують зміст взаємних прав та обов'язків сторін; 4) спеціальною передумовою існування правовідносин, у процесі реалізації яких такі життєві обставини стають елементами правовідносин та деякі інші.

Вважаємо правильною, а отже і підтримуємо точку зору за якою з юридичними фактами пов'язані виникнення, зміна та припинення правовідносин.

До основних рис юридичних фактів у лісовому законодавстві відносять такі риси, як: а) передбачені нормами лісового права; б) ведуть

до виникнення, зміни та припинення лісових правовідносин; в) виникають у сфері використання, відтворення, охорони та захисту лісів.

Підстави для припинення процедурних лісових правовідносин названі у ст. 78 ЛКУ, а саме: 1) добровільна відмова від використання лісових ресурсів; 2) закінчення строку, на який було надано право використання лісових ресурсів; 3) припинення діяльності лісокористувачів, яким було надано право використання лісових ресурсів; 4) порушення правил і норм, умов спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів; 5) використання лісових ресурсів способами, які негативно впливають на стан і відтворення лісів, що призводить до погіршення навколишнього природного середовища; 6) порушення встановлених строків справляння збору за використання лісових ресурсів; 7) використання лісової ділянки не за цільовим призначенням; 8) не відшкодування у встановленому законом порядку збитків, заподіяних лісовому господарству внаслідок порушень лісового законодавства, а також невиконання вимог щодо виявлених недоліків.

Припинення права використання лісових ресурсів здійснюється в установленому порядку шляхом анулювання лісорубного квитка або лісового квитка, тими органами, які їх видали. Законом також можуть бути передбачені й інші випадки припинення використання лісових ресурсів.

У цьому контексті слід додати, що ЛКУ передбачає можливість припинення права приватної власності на ліси. Так, це буде мати місце у разі припинення права власності на земельну лісову ділянку у випадках і в порядку, встановлених законом, або у разі добровільної відмови власника від права власності на земельну лісову ділянку на користь держави або відповідного органу у визначеному законом порядку (ст. 15). Крім того, у ст. 109 ЛКУ закріплено, що є можливість припинення робіт, небезпечних для природного стану лісів та їх відтворення. Зокрема, органи виконавчої влади з питань лісового господарства, охорони навколишнього природного середовища, місцеві органи виконавчої влади, уповноважені органи державної влади, органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції в порядку, визначеному законодавчими актами, припиняють роботи, що здійснюються підприємствами, установами, організаціями і громадянами, якщо під час їх проведення не виконуються встановлені технологічні, санітарні та інші спеціальні вимоги щодо безпеки природного стану лісів та їх відтворення.